

Розширений план лекцій з вибіркової дисципліни «Географічне середовище України»

Лекція 1. Вступ. Методи дослідження окремих складових природно-ресурсного

План лекції

1. Географічне середовище – розглядається поняття про географічне середовище, його роль в функціонуванні народно - господарського комплексу держави.
2. Зв'язок географічного середовища з науками природничого та соціально-економічного циклу.
3. Методи інформаційного забезпечення включають спостереження, опитування, інтерв'ю, анкетування, експеримент, контент-аналіз, вибіркового метод, методи аналізу емпіричних даних тощо
4. Методи за ступенем формалізації спостереження поділяються на *структуралізовані (контрольовані) та неструктуралізовані (неконтрольовані)*.
5. Методи за умовами проведення спостереження виділяють *польові та лабораторні* спостереження, за регулярністю проведення – систематичні та випадкові

Лекція 2. Природні умови і ресурси. Геологічна будова та тектонічна структура. Рельєф

План лекції

1. Геологічна будова - геохронологічна шкала
2. Тектонічна будова – розглядаються різновікові тектонічні регіони: докембрійська Східно-Європейська платформа, палеозойські Скіфська і Західно-Європейська платформи, та кіммерійські й альпійські складчасті споруди, які мають складну геологічну історію і будову
3. Рельєф України

Лекція 3. Кліматичні умови та ресурси. Поверхневі води та водні ресурси. Ґрунти та рослинний і тваринний світ України

План лекції

1. Кліматичні умови - Сонячна радіація. Атмосферна циркуляція. Атмосферний тиск. Температура повітря та поверхні ґрунту. Оподи. Вологість повітря. Атмосферні явища. Кліматичні ресурси.
2. Поверхневі води - Гідрографічна мережа. Характеристика басейнів. Стік річок. Температура води, випаровування, мінералізація. Озера. Болота. Водосховища. Моря та їх ресурси. Водні ресурси.
3. Ґрунти України та ґрунтові ресурси - Основні типи ґрунтів. Родючість. Агроґрунтове районування.
4. Рослинний світ і ресурси - Ліси, лісистість, ресурси лісів. Рідкісні види рослин. Лікарські рослини.
5. Тваринний світ і ресурси тваринного світу - Ресурси промислових видів тварин. Промислові види риб.

Лекція 4. Мінерально-ресурсний потенціал

План лекції

1. Мінерально-ресурсний потенціал України- освоєння та використання, структурне районування.
2. Основні родовища корисних копалин - Нафта, газ тверді горючі копалини. Руди чорних металів. Руди рідкісних та благородних металів

Лекція 5. Ресурси атмосферного повітря. Гідрологічні та гідрогеологічні ресурси

План лекції

1. Ресурси атмосферного повітря та їх використання – Агрокліматичні ресурси та районування. Забруднення атмосферного повітря .
2. Гідрологічні ресурси та гідрогеологічні ресурси – визначення. використання, значення. Гідрологічне районування .Мінеральні води. Термальні води. Бальнеологічні ресурси. Забруднення вод скидами. Ресурси Чорного і Азовського морів та проблеми їх використання.
3. Інженерно-геологічні умови та екзогенні процеси (зсуви, підтоплення, яроутворення, карст, суфозія та ін.) .

Лекція 6. Земельні і біологічні ресурси. Антропогенний вплив на природне середовище України

План лекції

1. Земельні ресурси України. Еродованість ґрунтів. Водна та вітрова ерозія. Забруднення ґрунтів (промислове, сільськогосподарське, транспортне).
2. Біологічні ресурси - Збереження видового різноманіття. Червона книга України. Санітарний стан лісів. Еколого - стабілізуючі угіддя.
3. Антропогенний вплив на природне середовище України - Антропогенні зміни рельєфу. Інженерно-геологічний ризик господарського освоєння.